

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.

Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.

Mindenemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

1928.

Ránk köszöntött ez is ködsüvegével! Vajjon mit rejteget számunkra láthatatlan szeredásában? Mert a másik úgy hordta el kopott, ványadt irháját, hogy nem sok jóval traktálhatjuk ökelmét, hiszen ő sem traktált világi életében valami sok jóval bennünket.

Azértan mégis kívánjunk neki csendes nyugodalmat a muló idők tátongó üregében! Pihenjen a vén csont már csak azért is, — ha egyébért nem, — hogy megtisztelt bennünket atyafiságos látogatásával!

De imhol a másik.

Csupa kérdés, csupa talány. Az ismeretlen jövőnek elibénk meredő kérdőjele. És e kérdőjelet megfejteni hiábavaló bajlakodás. Csak azt tudjuk felőle, mit a kalendárium mond el hebegő hézagossággal. Ez is csak holt dátum, rideg és élettelen rubrika, hold változás, napéji egyenlőség és halottak napja stb. Az örök kalendáriumok azonban nemcsak ez újévről tudják pontosan e lényeg és életnélküli állandó burkokat, hanem évezredekre előre is megmondják e mindig pontosan megisméltető dátumokat s mégsem tudunk semmit a következő esztendőkről! De jól is van ez így. Mert mi lenne a kultúrával, a haladással, ha előre tudnók pl. sikertelen erőfeszítéseink meddő végzetét, vagy ha előre láthatnók kaján diadalát a becstelenségnek és aljasságnak az igazsággal és joggal szemben?!

Egy mult lehet: elvesztett mult, de

egy jövőd, sohasem lehet: elveszett jövőd!

A népek életében ezért reményteljes minden új esztendő. És, ha egyéni életünkről szólva, fájdalmas megadással állunk meg az ismeretlen következendőknek nyomasztó sulya előtt, nem fog el rezignáció, sem méla bu, ha nemzeti életünk jövődjéről merengünk el az új esztendőnek ajtajában.

Mindenek előtt az a tény, hogy „vagyunk“, egy olyan bizonyosság, aminek jövőjével is teljesen tisztában vagyunk. Tehát, ha vagyunk: lennünk is kell! Minket, magyarokat innen ki nem füstölhetnek, el nem sikkaszthatnak, mi mindig magyarok leszünk és magyarok maradunk, kiket semmiféle politikai alkhimiával nem lehet kivonni az élet és a história körfolyamából.

Nos hát, ez az új esztendő is bizonyosságot fog adni a mi létezésünk jogosultságáról, azaz arról, hogy mi nem tűrjük el bamba állati megadással, ha nemzeti életünk kifejlésében akadályozni akarnak bennünket. Nem engedjük el, hogy élethez való jogainkat elsikkasszák, vagy megmetéljék. Nem nyugszunk bele faji kultúránk elgáncsolásába, iskoláink ellen indított élettípró támadásaiba a sovén politikának.

Azért vagyunk, hogy szabadok és boldogok legyünk és ez új esztendőben is az lesz a legfőbb életfeladatunk, hogy szabadságunkat és tehetségeink szerint kiérdemelt boldogulásunkat kiharcoljuk, biztosítsuk!

Az a román politikai párt, amelyik

a mi szabad és boldog existenciánknak utjában áll: nekünk ellenségünk. Ha mellénk áll: barátunk. Harmadik eshetőség számunkra nem adatik az új esztendőben sem.

Tehát köszöntsük mi is a süvegelő új esztendőt! Adja Isten, hogy küzdéssel, vagy baráti kézfogással — szabadok és boldogok legyünk.

Mert, ha vagyunk, szabadoknak és boldogoknak kell lennünk! G. F.

Olvasóinkhoz!

Háromnegyed esztendő telt el, hogy lapunk boldogult alapítójának és hosszú esztendőkön keresztül érdemes szerkesztőjének elárult munkáját, a magyarságunk iránti kötelességérzetből átvettük. Szorgalmas munkánk, szerény törekvésünk — dacára a nyomasztó gazdasági helyzetnek — nem maradt elismerés nélkül; olvasóink tábora kitartott s ha nagy áldozatok árán is, de sikerült lapunkat fenntartani.

Egy új év küszöbéhez érkeztünk, egy bizonyára küzdelmes s harcokban gazdag év fáradságos s kitartást igénylő kapujához. Az eljövő idők küzdelmeihez — úgy érezzük, — szükséges lehet még a mi szerény erőnk és tudásunk is. Ezért az eredeti szándéktól elté-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Bécsi levél.

Apró, piciny hópolyhek kavarnak a levegőbe. Szent István templomának csodás szépségű patinás árkdjai, toronylábai körül karácsony havába apró sátrak keletkeznek, mind megannyi csillogó-villogó karácsonyfa díszel s felékszerzett karácsonyfával. Itt folyik a nagy vásár, ide tolong a belváros népe, hogy a világ egyik legpompásabb Istenháznak küszöbén beszerezze a legmagasztosabb ünnep ékes szimbolumát, — a karácsonyfát. Csendben folyik a vásár. Nem hangos kalmárok és veszekedő népek zsidongó vására e hely. Az ősi templom közelléte, az egész teret körülvevő ódon paloták mind-mind tradícióktól terhes emlékek, sulyos történelmi események színhelyei s a belőlük kiáradó levegő hangfogot rak a jelen lármás, önző, materialista emberének folyton csak bűnöző szájára.

Hatalmas boltozatos építészeti csodák közt

visz az ut. Villamos nem zavarja meg az előkelő csendet, harsogó, kiabáló reklámok nem zavarják meg az összhangot. Szép, ártisztikus üzletek bolthajtásos mélyében, a világ minden szépsége felhalmozva várja a világ urát — a pénzt, hogy hatalmánál fogva elragadja, ki tudja hová és ki tudja merre. Káprázatosan csillognak az ékszer üzletek kirakatai az ódon keretben. A szívárvány minden színében török meg az erős villanyfény. Gyémánt hegyek tetején briliáns forgók szórják mint reflektorok a legdrágább fényt, amit annyi vér, könny, verejték tett és tesz még drágábbá s amiért annyi vágy, sóhajtás ölelés, csók és álnokság harcol. Temérdek sok apró és nagy üzletben a mult várja, hogy gazdát találjon a jelenben. Rég porrá vált kezek művészi munkája tarka összevisszagságba állítja meg hosszú percekre az embert. Butorok, szőnyegek, porcellánok, megsárgult csipkék, nehéz ezüst tárgyak mind-mind elmult idők csodás szépségeiről beszélnek s öreg órák halk előkelő komolysággal verik már századok óta egyformán a pergő idők-

nek muló óráit. A zenélő órák finoman csengik a menuette vagy a régi bécsi valcerek édes melódiáit, melyek betöltik a bolthajtásos üzletet s nem sok fantazia kell ahhoz, hogy csodálkozó szemek előtt megelevenedjen egy darab mult, rokkokos damáival s parokát hordó, harisnyás uraival.

Az ódon paloták sora a Ringnél megszakad. S itt egyszerre csak szembe találjuk magunkat a jelenben. Autók végtelen hosszú sora rohan előre. Sehol egy ló, mindenütt csak gép és gép. S azután villanypompájába, hatemeletes modern beton és vas hegyek során Bécs lüktető ere a Maria Hilfer strasse tárul a békés vándorló elé. Minden, ami csak eszköze a mának, kilométereken keresztül itt zug, zajong túlkül, vakit és kábit. Végig egy fénytenger az egész ut. Kigyózó villany reklámok szédítő tobzódásába vakitanak a két oldalt elhuzodó házóriások alapzatától a fekete éjbe elvesző házak tetejéig. Hosszu feliratok, vadul forgó kerekek, lassan mozgó szélmalomok, kigyózó, szintváltoztató mesebeli sárkányok, minden elképzelhető mértani for-

rőleg a kiadóhivatal úgy határozott, hogy lapunkat továbbra is megjelenteti, abban a reményben, hogy olvasóink megértő és fokozott támogatása nem marad el.

Kérjük tehát teljes tisztelettel olvasóinkat, méltányolják önzetlen és a legtisztább szándéktól átharagított munkánkat, támogassanak bennünket s ne hagyják végleg elnémulni kisebbségi sorunk szerény szószólóját.

Teljes tisztelettel:

„Szászváros és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A Ref. Nőszövetség Karácsonyi Vallásos-estélya.

A karácsonyi áhitatok hangulatába a legszébb összhangzással olvadt bele az első ünnepi estély, mely az alkalom kiválósága szerint emelkedett ki most is a rendes összejövetelek sorából. A szokásos sorrend szerint mindenek előtt alázatos imádság készítette elő a lelkeket, hogy a program egyes pontjaiban az isteni kegyelem megnyilatkozását és nemes indításait találhassák fel. És valóban már Orbán Márta, igazi művészettel előadott zongorajátéka önkéntelenül ihlette meg a szíveket az ezután előadott két karácsonyi kép kijelentésszerű tartalmának megragadására.

Az első kép „Betlehemen régen“ cím alatt a Megváltó születésének evangéliumi jeleneit elevenítette fel és pedig az előadók egytől-egyig teljes átértéssel olva meg feladataikat. Megyesi Mária, Mária személyét alakította tőle már megszokott hivatottsággal. Méltó társai voltak Schritter Ferenc a József és Szász Béla a keményszivű, de végre megtört vendéglős tanulságos megjátszásában. Beszterczey Géza, Beszterczey József, Fodor Dénes és László Gyula mint betlehemi pásztorok, Ferencz István, Izsák István, László Béla és Szász Árpád, mint tisztességet tevő bölcsek, hü játékkal az evangélium megelevenítését állították a közönség elé. Eppen így kedvesen töltötték be feladatukat: Surányi Anna a megdicsőítő szöveget, a kis Ridvald Olga a bölcse-

mák ontják magukból a mérhetetlen fényt, mely káprázatot, elbódít, lenyűgöz. Két oldalt emberhullámok, középen villamosok és autók beláthatatlan sora fürdik a villanyfényben s a ma emberének minden szükséglete ott kínálja magát a feltűnést minden elképzelhető trükkel kereső hatalmas üvegfalak mögött. Lassan, alig észrevehetően tolja a tömeg az embert egyik kirakat csoda elől a másikig. Néha megakad a tömeg s percek telnek el míg megint megmozdul a bámuló sokaság. Egész revük játszanak le valamelyik nagy cég kirakatába. A suhogó, szikrázó fényű selyem, a puha exotikus szörme nem elégszik meg, hogy csak egy viasszbábun kellesse magát, szép szöke bécsi midinettek selyemes válát takarja, vagy teszi még ingerlőbbé szép formájukat. Egész hóval borított tájakat varázsolnak a néző elé a sport kereskedések kirakatai s fürge szobalányok mutatják be másutt, a porszívógépek munkáját. Mint hanyabolyban kavargó az élet s ebbe a káprázatos nagy moziba mintha csak megelégedett boldog, tehetős emberek nyüzsögnének.

(Folyt. köv.)

ket megintó angyal szerepében. Aztán Szőcs Olga, mint figyelmes sugó és jó énekes iskolai növendékek, mint csoportosuló sokaság a tömeg jelenetek és énekbetétek előadásában.

A második képen: „Az égben most!“ mint főangyal Kardos Aranka, aztán általa a földre küldött két angyalsereg tagjai: Balogh Róza, Benkő Irén, Beszterczey Ida, Beszterczey Margit, Bodoki Juliska, Fehér Ibolyka, Fodor Juliska és Ginsel Jolán kedves megjelenésükkel átértézt és szívekre ható előadásukban bontakoztatták ki a Megtartó születésének igaz örömét nemcsak a boldogok, de a szenvedők számára is.

Az összes szereplőkkel együtt különös elismerés illeti ismét Kiss igazgató-tanító bácsit, aki fáradhatatlan odaadással, mindenre kiterjedő figyelemmel tanította be és vezette az építő, szép előadást. És illeti köszönet Kőnig Károly és Páris Albert urakat, akik a díszleteket és kellékeket előállításában és Major Imre urat, ki a világitás berendezésében és szerelésben tettek oly sokat az előadás sikeréért és a rendezésben fáradozó és segítő hölgyeket akik a jelmezek alkalmazásában nyújtottak nélkülözhetetlen segítséget.

A két karácsonyi kép után a dalkar adta elő négy szözlamban egyik szép alkalmi éneket, azzal a magával emelő szép összhangzással, melyben a nemes törekvésű kis csapat folytonos fejlődését ismerhetni fel.

De nem hagyhatjuk hálás köszönet nélkül a közönségnek azt a szíves érdeklődését is, amellyel a kaszinó nagytermét szorongásig betöltve méltányolta és jutalmazta az előkészületek sok fáradozást.

Válasz a mézárások nyilatkozatára.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Szíveskedjék alábbi soraimnak nb. lapjában helyet adni:

Szászváros város közönsége megnyugvással vett tudomást Alpha cikkéről, örülvén, hogy végre akadt egy bátor szókimondó ember, aki reá mert lépni a százfejű hydra — a Szászvárosra hosszú idő óta dúló huszusra — fejére. Alpha biztos lehet abban, hogy a nagyközönség egyet ért vele.

Annál nagyobb megütközést kellett a mézárások nevében közzétett válasz, mely játsszi könnyedséggel siklik el a kérdés érdemi megválaszolása elől s csak annyit jegyez meg, hogy alpha ur talán soha sem járt ki az állatvásárra, ha azt állítja, hogy a sertés kg.-ja 24 leuval kapható és soha sem járt mézár-székba, ha a marhahús kg.-ját 36 leunak írja mert a marhahús ára hónapok óta 30 leu.

Erre a következő megjegyzéseim vannak. Alpha nem azt állította, hogy a mézárások kizárólag 24 leuval veszik a disznót, hanem, hogy 24—32 leu árban vásárolják be szükségletüket. Ez az állítás pedig teljesen megfelel a valóságnak, mert 24 leu árban is vásárolnak disznót. Alpha legfeljebb ott tévedett, hogy a mézárások fizette árnál a maximumot 32 leura tette, holott ily árban nagyon ritkán szoktak ők vásárolni, mert amint ők mondják, nem fizetődik ki. Természetesen, mert 26 vagy 28 leu bevásárlás mellett többet keresnek mint 32 leu árral.

Az az állítás pedig, hogy a marhahús ára a mézárszékekben több hónap óta 30 leu, teljesen valótlan. Bevásárlási könyvecskékkel lehet igazolni, hogy a marhahúsért még decemberben is 36 leu lett számítva. Az Alpha cikke megjelenése után lehetett 30 leu árat is beírva látni, azonban még mindig kétséges, hogy vajon minden mézárszékban be-

lesz-e tartva a 30 leu ár. Ajánlatos lesz, ha a közönség figyelemmel kíséri a kért árakat.

Tudjuk, hogy a mézárások igen súlyosan vannak megadóztatva, de utóvégre ezt a mentesítést sem lehet a végletekig kihasználni.

Az Alpha cikkének lényege az, hogy a mézárások eladási árai a beszerzési árakhoz viszonyítva túlmagasak és jóval meghaladják az elvárható és megengedhető hasznot. Ez az állítás teljesen alappal bír, miért is a mézárások csak eggyel válaszolhatnak és pedig az árak méltányos megfelelő leszállításával. Ezt méltán elvárhatja tőlük a türelmében nagyon is igénybevett fogyasztó közönség.

BETA.

*

A szerkesztőség, — miután az ujságíróknak (Alpha), a mézárásoknak (Boér Árpád), s a nagyközönségnek (Beta) e közérdekű ügy megvitatására helyet adott, a továbbiakban lezártnak tekinti e témát.

Apróságok az 1928. évről.

Tompa Mihály mondotta általában az új évekről, hogy egyik olyan, mint a másik s nincs mit válogatni bennük.

Hát bizony ez így van.

És ha egyéb okunk nem volna haragudni minden új esztendőre, hát elég az is, hogy az évek minden nappal vénítenek minket.

Éppen ezért nem árt, ha egy kissé szigorúan szemébe nézünk az új esztendőnek, hogy megismerjük, hogy kihez és mihez is van szerencsénk!?

Új év napja vasárnapra esik s így a tisztviselők és alkalmazottak, akik máskor e napon szünetet kaptak, most elesnek ettől a külön szabad naptól. A farsang január 6-tól február 21-ig tart. Tehát elég hosszú, lesz idő elég bálra, mulatságra s leányoknak férjhezmenésre. (Hogy az időn kívül — alkalom is lesz-e, azt nem írja elő a kalendárium.)

Február 22-én lesz Hamvazószerda, mely után negyvennapos böjt jön. (Növény zabálóknak nem nagy bánat). Husvét vasárnapja április 8-ára esik. Ugyanerre az időre esik a zsidók pascha (husvét) ünnepe is, minél fogva a görög-keleti román husvét április 15-ére toldódik ki. Tudvalevőleg a gör. keleti naptár (Julián-féle) a niceai zsinat álláspontján áll még ma is, ami merő antiszemitizmus még az ünnepben is, mivelhogy az említett zsinat határozata szerint a gör. keleti husvét sohasem eshetik egybe a zsidók husvétjával. (Hogy Jézus urunk éppen pont a zsidók husvétjára ment fel Jeruzsálembe, az irrevelans a niceai zsinatra és a Julián naptárra.) Pünköst május 27 és 28 napjára esik, Urnapja pedig június 3-ára. Amint újév napja vasárnapra esik, sok más ünnep is vasárnapra esik, ami összesen négy szabad nappal kurtítja meg sokaknak a boldogságát.

Az 1928. év szököév s ezért februárnak 29 napja lesz. Elég nagy baj, hogy a havi fizetések alkalmazottaknak egy nappal később lesz primájuk. (Állami tisztviselőknél nem okoz gondot az egynapi többlet, mert az állami primák szöködéscső, pontatlan természetűek.) Minthogy szököév lesz — reméljük, hogy gondjaink, keserveink, bajaink is megfognak szökni tőlünk! Adja Isten!

B. u. é. k. a szököévi szószmetelő.

— Fürdőrend. A helybeli kádfürdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő urak részére bármely szombaton délután van nyitva. Gőzfürdő hölgyek részére január hó 19 én csütörtökön délután.

HIREK.

Piciny jégzilánkok

jelentették az égből, hogy megszünbőben a rettenetes fagy. Beborítottak mindent, sajnos utat s járdát is egyaránt s a város megtelt egyszerre aprókat lépegető, tojástáncot járó emberekkel. Karácsony szombatján oly táncot járt a sok angyal és arkangyal a sikos uton, hogy az embernek elment a kedve felkeresni panaszos kereskedő ismerőseit, hogy legalább vigasztalni próbálja őket a fekete karácsonyért ha már pénz hiányába nem vásárolhat tőlük semmit. Az illető, billegő embereknek még a tyukszeme is a kevésbé sik utat kereste, szája pedig szidta mint a bokrot a háztulajdonosokat és kereskedőket, kiknek nem jutott eszébe, hogy egy kis homokkal vagy hamuval hozzáférhetőbbé tegyék annak a kevés vásárlónak is utját tüzletük ajtajához. Hihetetlen indolenciával tagadta meg mindenki állandóan életveszedelem között csuszkáló embertársaitól ezt a kis segílyt is. S a bukácsoló emberek kínos erőlködéssel próbáltak urai maradni két lábuknak. Piciny csöpségek, kik a kirakatot bámulták csak az üveg erősségének köszönheték, hogy nem estek be maguk is a sok csodált holmi közé. Éltés bácsik alól ugy szaladt ki a talaj, mint karjaik közül a hűtlen szerető. Kényesen tipegő bakfisok magas sarku cipője a lábról is elszaladt s gazdájuk sziszegve botorkált értők. Egy magát még ily életveszedelem közepette is puderező hölgy estébe végezte magán az utolsó simításokat s egy különben jó táncos ifju négykézláb korzózott. A helybeli Ford ur II. alól kiszaladt remekbe szabott autobusza s megindult a hasán csuszva egy pocakos bácsi a piac tetején. A természet is szentesítette ilyenformán az elmúlt évnek sivár mérlegét s e percben Szászvároson senki sem tudja, hogy hova csuszott el egy egész hosszú évnek minden fáradságos munkája s ehhez az évhez fűzött minden szép reménye. Elcsuszottjai vagyunk ennek az évnek mindannyian s a csuszás okozta minden fájdalomk és sebünk magunkkal visszük mint sokáig sajtó emlékeztetőt — az újévben. —b—

— *Lapunk olvasóinak, barátainak és munkatársainak boldog újévet kívánunk.*

— **A tüzoltók közgyűlése.** A helybeli önkéntes tüzoltó-testület választmánya dec. havi gyűlésén alapszabályaihoz hiven elhatározta, hogy az ez évi rendes teljes közgyűlést e hó 8-án délután 3 órakor tartja meg a városháza közgyűlési termében. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tüzoltó főparancsnok beszámolója. 3. Pénztáros évi jelentése. 4. Alparancsnok beszámolója. 5. Új parancsnokok választása. 6. Esetleges indítványok. E közgyűlésre meghivatnak a város előljárósága, az egyesület összes tagjai, valamint minden érdeklődő városi polgár.

— **Igen tisztelt vevőimnek, barátainknak és ismerőseimnek ezuton kívánok boldog újévet.** Nicolae Opincar, mészáros.

— **A hajtóvadászat,** melyet a szászvárosi vadász-egyesület e hónap 27-én Kasztó község határában rendezett, a kedvezőtlen időjárás miatt nem valami szép eredménnyel dicsekedhetik. Mindössze 23 nyul került terítékre. Az egyesület reméli, hogy legközelebről nagy vadra rendezendő vadászata sikeresebb lesz.

— **Egy áll. ig. tanító vallás és felekezeti ellenes magatartása.** Kudzsirról írják, hogy az ottani magyar reformátusok karácsony istentiszteletével kapcsolatosan a reformátusok egyházközségi közgyűlése a legélénkebb tiltakozó határozatával fordult az illetékes hatóságokhoz, azért a tapintatlan és minősíthetetlen eljárásért, amellyel az ottani vasgyári elemi iskola igazgatója, Enaetescu ur, lehetetlenné teszi a reformátusok istentiszteletét. Nevezett ig. tanító ur még pelyhetlen állu ifju ember, de már hatalmas oroszlynkörmökkel rendelkezik valósággal basáskodik iskolájában — természetesen, hogy a kisebbségi magyarokkal. A kudzsiri reformátusok már évtizedek óta a vasgyári elemi iskolában tartották istentiszteletüket és vallásos összejöveteleiket. Eddig zavartalanul használhatták is az iskola termet, de mióta e fiatal óriás került az öregek élére: állandóan molesztálja az iskolahelyiségért a reformátusokat. Az istentiszteleteket még megtűri igaz, hogy a kidobás állandó emlegetésével, de már a vallásos estélyek megtartására nincs kegyelem. Az évtizedes használat után a reformátusok — mindenek megbotránkozására — magán házakban kénytelenek vallásos összejöveteleket tartani. Még csak azt akarjuk kiemelni, hogy — amint Kudzsirról írják — Enaetescu ur a vasgyári munkások által szerzett hármoniumot, mely eddig állandóan az iskola ref. templomnak is használt termében volt s amelyet a reformátusok eddig szabadon használhattak zsoldár énekléskor, most nemcsak a templomi használatból vonta ki, hanem az iskolai használatból is, mert privát lakásába hurcoltatta a hármoniumot. Mi is figyelmébe ajánljuk az ifju igazgató urat a tanügyi hatóságoknak!

— **A 92-ik gyalogezred parancsnokságának, tisztikarának és legénységének ez uton is boldog újévet kíván Nicolae Opincar mészáros.**

— **A városi községi kötelékbe való felvétellel járó díjakat a tanács az eddiginek kétszeresére emelté fel s így az a különböző vagyoni kategóriák szerint ezután 2000, 1000 és 500 Leu lesz.**

— **A választói névjegyzékek január elsejétől kezdve a járásbírósnágnál vannak kifüggesztve.** A felszólamlások a jegyzékek ellen oda nyújtandók be.

— **Közgazdasági értesítés.** A bealott és lezajlott ünnepekkel egy kis mozgalom vegyült bele a kereskedelmi életbe. Minden háztartás a bevásárlások legszükségesebbjeire szorított s csak azt vette, amire feltétlen szükség volt. A hirtelen bealott nagy hideggel a falusi nép beözönlése elmaradt s a kereskedők zöme sulyosan megérezte ezt. Karácsonyfában az utolsó napokban rendivüli kereslet mutatkozott, de már-már nem volt kapható. Gabonában nem volt behozatal, néhány élelmes közeli falubeli gazda ember siettett ezt a konjunkturát kihasználni s tengeriért 140 leut, buzáért 220-at kértek. Vevők csak legszükségesebbet vásárolták. Ma tengerit 135 leuval bőven kapni. Buzáért elérhető ár maximum 800 leu mm.-ként. Idő ellágyult s ugy behozatalra lehetünk elkészülve hanyatló árak mellett. A jövő év bizonyára a leu stabilizáció jegyében fog lefolyni s az átmenett kereskedőink, termelőink és iparosaink nagyon megfogják silynenni, ezért bárkinek a legnagyobb elővigyázatosság ajánlható bármily vállalkozásnál.

Kották, a legújabb slágerek kaphatók a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. könyv- és papirkereskedésében.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a dohány, okmánybélyeg és váltók árusítására vonatkozó engedélyt megkaptuk s így ezen cikkek nálunk mindenféle értékben beszerezhetőek. „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyv- és papirkereskedése.

Huszonegyezer ember vándorolt ki Romániából.

Az európai német nemzeti kisebbségek hivatalos folyóirata, a Bécsben megjelenő „Nation und Staat“, érdekes cikket közöl most megjelent decemberi számában a kisebbségek kivándorlásáról Romániából.

A cikk mindenekelőtt leszögezi, hogy a születési és halálozási arányszámok mellett a kivándorlás játsza a legnagyobb szerepet a kisebbségek életében. A legtöbb hivatalos statisztika azonban a kivándorlók nemzetiségét nem tünteti fel. Románia azonban kivétel és ezért a hivatalos statisztika alapján mutatja ki a „Nation und Staat“ cikke, hogy a kisebbségek körében miként emelkedik a kivándorlás. A „Nation und Staat“ erre vonatkozó fejtegetéseit a következőkben szószerint közöljük:

— A román munkaügyi minisztérium kimutatásából kitűnik, hogy 1926-ban 17671 személy vándorolt ki, illetőleg ennyien kértek kivándorlási utlevelet. A kivándorlók tulnyomó része az ujonnan csatolt területekről rekrutálódik. Így Besszarábiából 9936, Erdélyből és a Bánságból 4977, Bukovinából 1840, a regátból azonban csupán 918 személy vándorolt ki. Nemzetiség szerint a kivándorlók közül 17073 a kisebbségi népekhez tartozik, a románok száma csak 598.

— A kisebbségek csak az összlakosság 28 százalékát teszik ki, a kivándorlók között azonban 967 százalékkal szerepelnek. A 72 százalékos románság a kivándorlási statisztikában azonban csupán 33 százalékot tesz ki. Még plasztikusabbá válik ez az aránytalanság, ha a kivándorlók számát nemzetek szerint nézzük. Ez a kimutatás a következőképpen fest: Románok 598, bolgárok 5112, zsidók 3698, (ezek közül igen sokan zsidó vallásu magyarok, akik azonban a hivatalos statisztikában a zsidók között szerepelnek), ukránok 4111, németek 1885, magyarok 1578, szerbek, horvátok, szlovákok 287 és mások 302.

— Az ezévi kivándorlás adatai hasonlóak. A kimutatás csak 1927. január 1-től 1927. június 30-ig terjed. Az év első felében 4927 személy vándorolt ki, ezek közül a románok száma 225, vagyis 46 százalék, a kisebbségi népekhez tartozóké 4702, vagyis 95.4 százalék. Az egyes nemzetek megoszlása a következő: 1457 német, 1398 zsidó, 725 ukrán, 595 magyar, 272 szerb, 181 orosz, 26 bolgár, 11 lengyel és 3 egyéb.

Az érdekes kimutatás közlése után a „Nation und Staat“ cikkírója megjegyzi, hogy a nagyarányú kivándorlás következtében a kisebbségek épen a legjobb munkásokat veszítik el és ezáltal rendkívüli módon meggyengülnek.

Az eltörölt és új községi pótdadók.

A napilapok vastag betűkkel közlik, hogy hány féle községi pótdadót töröl el a kormány. Ezután nem lesz szabad illetéket kivetni 1) a mezőgazdasági területek (szántó, rét, legelő, erdő stb.) után 2) gazdasági épületek, 3) kntyák után. Nem szedhető 4) kövezet, 5) községi, 6) hid vámok. Tilos 7) a

szesz, bor fogyasztási, 8) tüzető, 9) közigazgatási, 10) iskola építési, 11) mezőgazdasági kamarai pótadók kiróvása. Nem szedhető községi illeték, 12) a magtisztító gépek, 13) állatok átírása, 14) statisztikai munkálatok, 15) legelőre kihajtott állatok után. 16) Tilos a lakosság közmunkára való kirendelése. Mindez szinte hihetetlen a földmivelő nép előtt.

De nem is hisszük, hogy sokáig örülhetnének ennek a bizonyára karácsonyi ajándéknak szánt jó hírek, mert már készül is egy új adónem ezek helyett, amelyben mindezek kb. benne lesznek, valószínűleg a summammarum elmélet alapján. E nagy tilalom mellett szabad lesz azonban egy szarvasmarha után az eddigittől eltérő címen 100 leu, sertések után 50 leu borjuk, juhok után 20 leu illeték kiróvása, a kisajátított területek után kat. h.-ként 5 leu. A kirendelés készpénzzel megváltható lesz. Ugy látjuk, hogy a pénzügyminiszter is úgy csinál majd mint az egyszerű utazó, akinek az utiszámláját a főnöke vissza adta mert egy kalapot is felszámított azon a címen, hogy a vasutról köszönt egy jó vevőjének, miközben a szél elkapta a kalapját. Amikor az új utiszámlát nézi a főnök amelyben a kalap nem szerepel, de a végösszeg változatlan, kérdi, hogy mi van a kalappal. Az utazó azt mondja, hogy benne van kérem az is, csak nem látszik. Az új adóval is kb. úgy leszünk, hogy benne lesz mind a 16 féle vám, illeték és pótadó, csak külön-külön nem fognak szerepelni.

A világ humora.

Megelégedés.

Vagy négy évvel ezelőtt egy primpretoriában volt dolgom, ahol egy székelyt találtam, aki éppen rászózott a lótarló primpretorra egy lópokrócot. A hivatalban volt egy román igen előkelő állású ur is, mint látogató, aki megkérdezte a székelytől, hová való. Hosszabb beszélgetés után azt kérdi a nagyon értelmesen felelgető székelytől:

— Mondja barátom, de őszintén, hogy maguk, magyarok, megvannak-e elégedve a mai állapotokkal, már tudniillik, amióta román világ lett erre felé?

A székely csendes mosolyogva azt feleli:

— Műnk, igen.

— Hát már hogy mondhatja azt, szól rá nevetve a román ur, amikor mi, románok sem vagyunk megelégedve!

Mire a székely csendes azt válaszolja:

— A tekintetes urék tehetik.

*

Balzac és a betörő.

A párisi ujságok ezt az anekdotát közlik most Balzacról:

A nagy regényíró egy éjszaka neszt hallott a szobájában. Élénken figyelt, hogy mi történhetik s észrevette, hogy egy betörő bajoskodik az íróasztala fiókjával. Balzac gyertyát gyújtott s rémes kacajra fakadt. A betörő ijedten nézett körül.

— Csodálkozok, hogy oly borzasztóan kacagok, — mondotta Balzac. — Pedig teljes okom van reá. Maga sötétben keres nálam pénzt, én pedig már évek óta görcsösen fáradozom hiába, hogy világos nappal fedezzek fel belőle valamennyit.

A betörő szót sem felelve, eltűnt és Balzac sohasem hallotta többé hírét.

Valódi borecet kapható a Brotschi Frigyes-féle depóban, Orăștie, Piața A. Vlaicu No. 3. 67 3—4

Cenzurat: de pretorul Dămian.

„ERZSÉBET“-MOZI

A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. — Ig. váll. Neuvirth György.

Szilveszteri és újévi szenzációk!
Itt még nem látott új filmcsillag:

Carló Aldini,

mindenkit felülmuló atléta. Jobb mint Marcó, Maciste, Sámson, Albertini stb.

Főszereplő a

Hajsza ég és föld között

című szenzációs szalon kalandor filmben. Ezenkívül bámulatba ejtő **vígjátékok** és **pótképek**.

Mindenféle vadbőrt

a legmagasabb napi áron vásárol

Samoil Junger,

ORĂȘTIE, Calea Mihai Viteazul No. 6.

Légeköri zavarok nem bántják,
s a legtökéletesebb
műélvezetben lesz része, ha

Parlophon
grammaphonon

Parlophon
lemezekről

hallgatja otthonában a
világ legnagyobb művészeit.

E világhírű márka gyártmányai
feltűnő olcsó árban a
„Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”
papirkereskedésében kaphatók

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 16 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetéseit olcsók!

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” gyorsajtóján.

Eladó egy önfűtővel felszerelt békebeli, cinkpléből készült fürdőkád. Megtekinthető e lap könyvnyomdájában.

Naptárak 1928. évre

A legjobb naptár, az

Erdélyi kincses naptár	35.—	leu
Magyar családi	30.—	„
Regélő bácsi	36.—	„
Kis regélő	20.—	„
Nagy	45.—	„
Magyar gazda	35.—	„
Szent családi	30.—	„
Kis	25.—	„
Milliók	50.—	„

Fehér és színes **Staniol**

Kaphatók a

Szászvárosi Könyvnyomda Részv.-társ. könyv- és papirkereskedésében.

„Hercules”

fekete sör magas cukortartalommal, dupla malátából készítve, újból kapható a

Czell, cluji sörgyár
szászvárosi lerakatában, (Preisich-féle ház).

68 3—4

Kootz Rudolf

bőrkereskedése (gyári lerakat)
Orăștie-Szászváros.

Állandóan raktáron: bőr, talp, bocskor, cipőkellékek és cipész-szerszámok a legolcsóbb napi árak mellett. Mindenféle

kész cipők

(gummi-cipők is), női és férfi táskák original gyári árakon kaphatók. 31 13—13